

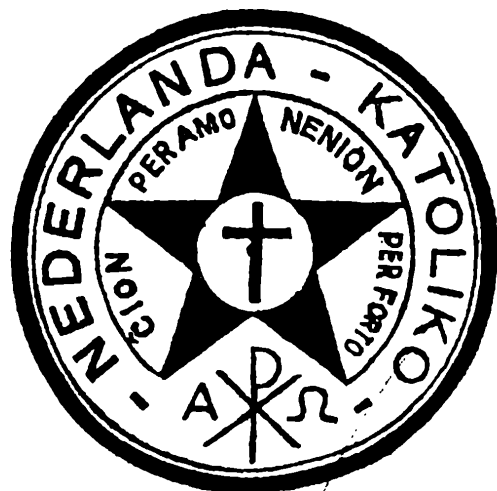
NEDERLANDA

KATOLIKO

OFFICIEEL ORGAAN VAN DEN NEDERL. R.K.
ESPERANTISTENBOND „NEDERLANDA KATOLIKO”

JANUARI 1930

No. 9.

WILT U

het Nieuwe jaar beginnen met de vermeerdering uwer goede daden, neem dan een abonnement op

LA MALGRANDA BIBLIOTEKO

waarin zoo juist verscheen :

No. 1. La Heroino De Timodero

No. 2. Falsaj Juveloj

Prijs f 0.25 per exempl.

Per abonnement van 5 brochuren f 1.—

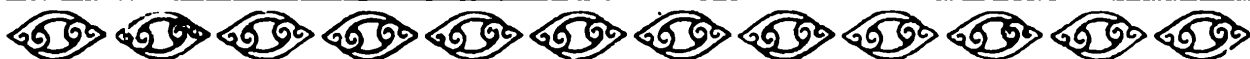
Denkt U er om: het is in het belang der R.K. Esperanto beweging want hoe grooter medewerking wij mogen ondervinden, des te meer zullen wij in staat zijn, om ook groote prachtwerken te doen uitgeven.

Bestel nog heden.

Doe het nu.

„MI SERVAS” ESPERANTO LIBREJO KAJ ELDONEJO

Bolstraat 34 — UTRECHT.

LA ĈEFESTRARO DE „N. K.”

deziras al ĉiuj niaj membroj

„FELIĈAN NOVJARON!”

AAN DE R. K. ESPERANTISTEN

Bij de intrede van het jaar 1930 wenschen wij alle R. K. Esperantisten

Een Zalig Nieuwjaar.

Moge de R. K. Esperantistenbond „NEDERLANDA KATOLIKO” in 1930 in groei en bloei toenemen! Dit is onze innigste wensch.

Namens de Directie,

J. M. TIMMER, Journalist

Algemeen Administrateur „Mi Servas”

Nederlanda Katoliko

Maandblad, Officieel Orgaan van den Nederlandschen R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's Hertogenbosch.

Oppericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo, nenio per forto. (*S Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Vaste Medewerkers: Br. Augustinus, H. Damen, Br. Eulogius,
Pater Call. Preller O P., H. A. Roelofs, P. A. Schendeler,
H. B. van Zwet.

Abonnementsprijs
f. 1.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f. 2.—

HOOFDREDACTIE
P. A. SCHENDELER
EINDHOVEN

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
30 cent per regel.

Administratie J. A. LEIBBRAND, Tilburg.

Feliĉan Novjaron!

Trans montoj kaj valoj iras nia vojo. Ĉiam antaŭen, jen rapide, jen malrapide, jen supren, jen malsupren, jen dekstren, jen maldekstren. Jes, kelkafoje ŝajnas, ke ni malproksimiĝas de nia celo, sed poste evidentiĝas ke precize laŭ tiu direkto ni pli facile povis atingi la sekvantan altaĵon. Kaj tiam direktante nian rigardon al la laŭirita vojo, ni estas kontentaj kaj dankas Dion, kiu tiom saĝe kaj mildmane nin kondukis, kaj petas Lian daŭran benon kaj gracon por kuraĝe persisti en nia laboro por Lia honoro.

Ankaŭ nun, je la komenco de la nova jaro ni transrigardas de la nuna starloko la pasinton kun ĝojo en nia koro. Ĉar pli kaj pli ni alproksimiĝas al nia fincelo, kie staras la kruco kaj brilas la verda stelo! Dolĉe ĝi nin kvazaŭ vensignas por enverŝi novan kuraĝon en nia laciĝanta koro. Jes, ni venos, ni venos! Se en pasintaj jaroj timigis nun kelkafoje ia dubo, ĉu vere Esperanto iam regos la mondon, nun plencertaj ni ĉirkaŭrigardas rimarkante, ke de ĉiuj flankoj kaj el ĉiuj rangoj novaj adeptoj plifortigas niajn rangojn kaj kun juneca forto instigas nin al plirapidiĝo. Antaŭen, antaŭen!

Jam la infanaro entuziasmiĝas por nia movado kaj nin certigas, ke nia laboro ne ĉesos eĉ post nia malapero. Al ĝi ni montru la krucon! Por Dio ni laboru, por Dio ankaŭ ĝi laboru!

Kaj pro tio nin speciale nun ĝojigas la fakto, ke ankaŭ la pastraro ekmontras intereson por nia sankta afero. Precipe ilia kunlaboro donas al ni tiom da konfido, tiom da sincero, tiom da certeco. Kun ili ni sendanĝere laŭiros nian vojon sub la saĝa konduko de niaj episkopoj, sen ia timo por deflankiĝo, sen ia timo por vojeraro. Antaŭen, miaj geamikoj, antaŭen! Bonan sukceson ankaŭ en la nova jaro! Ke Dio Vin benu kaj prosperigu nian movadon! Tion al Vi tutkore deziras.

LA REDAKCIO DE „NEDERLANDA KATOLIKO”.

Pri naciaj Kongresoj.

Ĉar oni riproĉis al mi troan fervoron, mi sentas min devigata denove verki artikolon pri tiu temo.

1. La ĉefa argumento el mia antaŭa artikolo estas: ke la Naciaj Kongresoj estas kontraŭstatutaj. Oni prave diras, ke ankaŭ naciaj kongresoj povas kunhelpi al la propagando de Esperanto inter katolikoj. Sed ĉiuj neŭtralaj aferoj povas tion. Kiam mi ekzemple montras jarlibron de U. E. A., aŭ la neŭtralan gazeton „Heroldo de Esperanto”, aŭ iun kontraŭmoralan sed impresigan libron, aŭ kiam mi citas la belan progreson de T. A. G. E., tiam helpas tiuj aferoj al la propagando de Esperanto ankaŭ inter katolikoj. Sed ĉu ni tial subtenu ilin? Ĉu ni tial uzu parton de la katolikaj fortoj por ili? Tute ne! Tiel ankaŭ je la naciaj kongresoj. Kvankam ili povas iom propagandi inter katolikoj, ili ne estas laŭ la statutoj de N. K., kaj do estas kaj restas nesubtenotaj!

2. Je kunlaborado sinjoro S. same opinias kiel mi, kaj tamen li venas al alia konkludo. „Kunlaborado oni lasu al la estraroj!” Certe, do la estraroj kunvenu kaj kunlaboru, sed ne estas dezirinde, ke la anoj rilatas iel je neŭtraluloj.

Konkludo: For la naciaj kongresoj, kiuj interrilatigas la anojn!

3. „Naciaj kongresoj povas havi specialan propagandan valoron, eĉ ilia speciala celo estas propagando.” Bela sofismo! El la speciala celo ne montriĝas, ke ili havas specialan valoron! Estas certe, ke la speciala celo de naciaj kongresoj ne atingas pli ol la kromcelo de jarkunvenoj. Konkludo: „For la naciaj kongresoj!”

4. Kio instigas pli al laborado: pensado pri propra afero, aŭ forgesigo de propra afero? Certe, pensado pri propra afero povas konduki al memkontenteco, sed bedaŭrinde nia afero ne marŝas tiel bone, ke tia danĝero ekzistas!

5. „Naciaj kongresoj ne ekzistu por amuzi Esperantistojn.” Pia deziro, kiu restos deziro!

6. „Paĝoj, kiuj pritraktas naciajn kongresojn, pruvis la necescon de nia movado.” Sed, ĉu ni ne povas pruvi tion pli efike?

Ĉu ni devas oferadi paperon kaj presinkon por forigi misajon? Forigu ĝin baldaŭ, tiam ni povos uzi nian gazeton por pli gravaj aferoj! Ŝanĝu ni la malnovan esprimon: „Kartago estu detruota” je: „Nacia Kongreso estu forigota”!

L. W.

Respondo de la redakcio.

Nia kara samideano ne malbonvolu al ni, se ni rimarkigas, ke lia artikolo, riproĉante al ni sofismon, svarmas je sofismoj. Li ne komparu nian agadon je subteno de „Heroldo de Esperanto” aŭ ia alia neŭtrala instituto. Precipe la fakto, ke la sinsekvaj naciaj kongresoj montris la simptomon, ke el ili minacis la formiĝo de neŭtrala instituto, nin instigis al nekunlaboro de la tempo kiam sur miaj ŝultroj premis la prezidanteco de N. K. Kial Sro L. W. ne antaŭe fulmis kontraŭ la naciaj kongresoj? Li estus fortreninta de mi multe da zorgo kaj ĉagreno. Ni zorgu, ke tiuj naciaj kongresoj ne denaturiĝu en neŭtrala instituto. Ni povas uzi ilin, kiam ni ne bezonas timi ian danĝeron por niaj katolikaj principoj, kaj tiam ni ilin uzu, se gravaj sukcesoj estos per ili atingeblaj. Ĉu tio povas okazi? Laŭ mia opinio: jes! Sed niaj membroj lasu pri tio la decidon al sia estraro. Se ili opinias, ke la estraro ne havas sufiĉe da prudento en tiaj aferoj, bone: ili tiam elektu aliajn kondukantojn. Sed ili ne jam antaŭe ligu al ĝi la manojn, por ke ĝi laŭvole faru aranĝojn kiujn ĝi kredas utilaj kaj sendanĝeraj. Ili atentu, ke ĝi havas Religian Konsilanton, kiu ne estas tiu aŭ tiu samideano, sed pastro, indikita de nia episkopa Moŝto. Kaj sub tiu alta konduko certe ni pli trankvile povos labori, ol sub konduko de iu „trofervora samideano”, ĉu ne?

In de Tweede Kamer.

Bij de beschouwingen over de Onderwijs-begrooting 1930 braken Dr. Moller en Mejuffrouw Westerman een lans voor het Esperanto, waarvoor wij gaarne hulde brengen.

De Minister, die, zooals te doen gebruikelijk is, van repliek diende, greep hiervoor naar den volgehangen kapstok van schijnargumenten contra Esperanto, en pakte toevallig: Het Esperanto zal bij de verschillende natie's in dialecten vervallen.

Excellentie, mogen wij U in verband met dit antwoord beleefdelijk verwijzen naar Hoofdstuk No. 4 „Wereldtaal-verwarring?” van ons groentje „Opstellen over het Wereldtaal-probleem”?

Laten wij het groentje bij de hand houden, we zullen het nog wel eens meer noodig hebben.

H. H.

Daar heb je 't al!

Pas komt Esperanto onze Tweede Kamer binnenstappen, ingeleid door onzen grooten voorstander Dr. Moller, of ze krijgt het verwijt, dat ze een huichelares is. Ziehier de feiten, zooals ik die lees in „De Maasbode”:

De Heer Moller (R.K.) meent, dat niet moet worden ingegaan op het denkbeeld van den Heer Snoeck Henkemans om meer vrijheid bij de inrichting van het onderwijs toe te staan, omdat daardoor een vreemde taal op den lesrooster kan worden gebracht. Spr. wil wel het leeren van een taal buiten den lesrooster om toelaten, en zou dan de voorkeur geven aan het Esperanto.

Iets verder:

Mej. Westerman (Lib.)In het zevende leerjaar acht spr. onderwijs in Esperanto meer op zijn plaats dan onderwijs in een of andere vreemde taal.

En later:

De Heer Ketelaar: Wat het Esperanto betreft, heeft spr. altijd gewaarschuwd, dat, wanneer het Esperanto eenigszins algemeen zou worden, ieder volk het anders uit zal spreken. Welnu, toen Mej. Westerman in een onbekende taal eenige woorden sprak, verklaarde de heer Moller tot spr., dat het Esperanto was, maar dat ze het niet goed uitsprak.....

Ziezo, nu weten we 't: Esperanto zal bij algemeene verbreding in verschillende landen ook verschillend worden uitgesproken, het zou zich dus voegen naar de uitspraak der verschillende naties, en dus slechts in schijn wereldtaal zijn!

Och, we nemen het den Heer Ketelaar niet kwalijk. Hij kent immers volgens zijn eigen woorden niets van Esperanto. Maar juist deze tegenstanders zijn de gevaarlijkste, want zij meenen een vernietigend oordeel te mogen vellen over iets, waarvan ze geen verstand hebben. En nog te minder mogen we het hem kwalijk nemen, waar hij den eenen Esperantist van den anderen hoort zeggen, dat deze het niet goed uitspreekt. En nog sterker zou de heer Ketelaar hierin bevestigd worden, zoo hij verschillende Esperantisten hier in Nederland hoorde Esperanto-spreken. Zie je wel, zou hij zeggen, zelfs in ons kleine landje bestaat verschil in uitspraak. Wat moet dit dan geven bij het gebruik in verschillende landen!

Is er nog een duidelijker pleidooi noodig voor de noodzakelijkheid van eenheid in de uitspraak? Doet men dan geen verdienstelijk werk, wanneer men tracht, die eenheid te bereiken, en op goede gronden den weg daartoe aanwijst? En is het dan goed te keuren, dat, als men de juistheid dier gronden niet vermag weg te redeneeren, men dit streven verhindert door den schrijver eenvoudig het woord te ontnemen?

En als men dan meent, eene uitspraak te moeten voorstellen, die niet de uitspraak was van Zamenhof zelf, dan doe men dat minstens op goede gronden, maar kome niet aandragen met ver-

schil in uitspraak tusschen open en gesloten lettergrepen, zooals ik dezer dagen nog hoorde aanbevelen. Want dan blijkt daaruit, dat men nog niet weet, dat de lettergrepen-verdeeling in onze moedertaal (in het Nederlandsch dus) juist **berust op** de uitspraak, en niet de uitspraak op de lettergrepen. Maar dan blijkt men bovendien ook niet te weten, dat men in Esperanto **geheel vrij** is in de lettergrepen-verdeeling, en men even vrij is, het woordje „necese” te verdeelen in: ne-ce-se, als in: nec-es-e. Ik zou daarom dien spreker wel eens zijne lettergrepen-theorie in Esperanto willen hooren uiteenzetten. De kolommen van „Nederlanda Katoliko” staan daarvoor open, en ik zal hem het woord niet ontnemen, zoolang ik redacteur van dit orgaan ben, dat beloof ik hem.

S.

Mankas Esperanto-Instruistoj!

Instigante dum la lastaj jaroj instruistojn, ke ili eklernu Esperanto'n kaj plej eble baldaŭ akiru Diplomon B (Instruista Kapableco), ni kelfoje ricevis la respondon: „Tuj kiam ĝi donos monan profiton!” Iomete ĉagrenitaj ni tiam diris: „Jen denove tiu materialismo!” Sed, konante kaj komprenante ilian pensmanieron, mi tuj aldonis: „Nu, vi baldaŭ vidos, ke post ne multe da tempo ĝi donos profiton!” Ni ne povis supozi, ke nia tiama diro tiel baldaŭ proviĝos esti kvazaŭ **antaŭdiro**. Kio ja nun okazas?

Invitite al tio per la cirkulero de la ĉiam agema Nimega Propagando-Komitato, kelkaj komunumaj Estraroj jam decidis okazigi Esperanto-kurson al lernantoj el la plej altaj klasoj de la malaltaj lernejoj; kaj pluraj aliaj Komunumoj ankaŭ volos fari tion, kondiĉe ke en iliaj komunumoj troviĝu diplomitaj Esperanto-instruistoj.

Do, jam nun oni treege sentas la mankon je diplomitaj Esp. instruistoj; precipe en la porknabaj lernejoj; ĉar en pluraj Fratinaj Kongregacioj, ja, la lastajn jarojn multaj instruistinoj rapidiĝis por akiri la postulitan diplomon.

Ĉar mi jam delonge antaŭvidis la nun montriĝantan mankon, ni ĉiam hezitis apogi la petskribon al la Ministro de Instruado, por ke li jam nun enkonduku Esperanto'n en la malaltajn lernejojn.

Feliĉe inter la pli ol **4500** aliĝintoj al la ĵus komenciĝinta skriba kurso de Nimego (1) troviĝas ĉirkaŭ **1500** lernejestroj kaj geinstruistoj kiuj komencis la Esperanto-studojn; do la nombro de diplomitaj geinstruistoj post nelonge estos multe pliigata, ĉar por instruisto, kiu ĉiutage volos doni kelkajn horojn de serioza studado, la akiro de la diplomo estos nur afero de \pm unu jaro.

Ke do ankoraŭ multaj geinstruistoj tuj sin preparu por akiri

la postulitan diplomon, por ke ili estu pretaj, kiam ankaŭ en ilia komunumo oni serĉos diplomitajn Esperanto-instruistojn.

Frato WIGBERTUS VAN ZON,
Reusel, Nederlando.

(1) La adreso de la duonjara skriba kurso estas: Hugo de Grootstraat 35, Nijmegen. Oni ricevas ĉiun semajnon unu lecionon; la prezo de la tuta kurso estas nur f 3.—.

FINANCA RAPORTO PRI LA JARO 1928/29a.
(15a de okt. ĝis 1a de julio).

Enspezoj:		Elspezoj:	
Kassaldo 15/X.	f 341.66	Organo	f 318.—
Favorantoj	f 133.—	Administracio	f 83.42
Lokaj kluboj	f 224.16	Jarkunveno	f 51.75
Abonoj	f 7.50	Estrarkunvenoj	f 132.45
Anoncoj	f 4.—	Propaganda kunveno	f 10.—
Diversaĵoj	f 150.—	Afranko	f 20.56
		Diversaĵoj	f 5.20
		Kassaldo 1/VII	f 238.94
	<hr/>		<hr/>
	f 860.32		f 860.32

FINANCA RAPORTO PRI LA JARO 1929a.
(1a de julio ĝis 31a de dec.).

Enspezoj:		Elspezoj:	
Kassaldo 1/VII	f 238.94	Organo	f 551.89*)
Favorantoj	f 123.96	Administracio	f 70.78
Lokaj kluboj	f 460.26 ⁵	Jarkunveno	f 32.—
Abonoj	f 13.15	Estrarkunveno	f 38.60
Anoncoj	f 86.79	Afranko	f 24.62 ⁵
Diversaĵoj	f 25.72	Kotizo IKUE '29	f 85.05
		K.N.E.K.A.	f 50.—
		Anoncoj	f 8.—
		Presajoj	f 38.60
		Diversaĵoj	f 32.28
		Kassaldo 31/XII	f 17.—
	<hr/>		<hr/>
	f 948.82 ⁵		f 948.82 ⁵

*) En ĉi-tiu sumo estas f 213.39 kiel ŝuldo pagita al la antaŭa presisto.

BILANCO JE LA 31a DE DECEMBRO 1929a.

Debeto:		Kredito:	
Poŝtkonto	f 16.02	Presisto (broŝuroj)	f 17.20
Kasmono	f 0.98	Saldo debeta	f 118.58
Debitoroj:			
lokaj kluboj	f 49.37		
pro broŝuroj	f 5.85		
pro anoncoj	f 30.—		
pro administracio	f 17.56		
Broŝuroj enstokaj	f 16.—		
	<hr/>		<hr/>
Sume:	f 135.78		f 135.78

La kasisto de N. K.
J. A. LEIBBRAND.

„Mi Servas”

Vaak reeds hebben we de klacht geuit, dat er zoo weinig katholieke Esperanto-lectuur was. Ook bij de samenstelling der literatuur-lijst voor de B.-examens, komt — men leze o.a. het verslag der jaarvergadering — deze klacht tot uiting.

Enkele ondernemende katholieken hebben nu het plan opgevat, een eigen Nederlandsche Uitgevers-Maatschappij op te richten voor de uitgave van katholieke Esperantowerken en -werkjes.

Van harte juichen we dit allen toe. Natuurlijk! Maar daarbij mag het niet blijven. We moeten ze in haar mooi streven steunen, vooral bij de eerste stappen, die zij zet. Want het aanvankelijk succes zal aansporen tot voortzetten en volhouden.

En daarom dus zonder talmen geabonneerd op de „kleine bibliotheek”, waardoor wij voor weinig geld in bezit kunnen komen van eene verzameling Esperanto-werkjes. En tegelijkertijd schep-
pen we dan de mogelijkheid, dat onze toekomstige B-candidaten voldoende keus zullen hebben uit echt katholieke werken.

L.

AFDEELINGSNIEUWS.

Bergen op Zoom.

La 19an de novembro la sekcio „Nia Katolika Idealo” festisian trian jarkunvenon. Bedaŭrinde la kunvenantaro ne estis grandnombra: nur dekunu anoj montris intereson. Tamen la kunveno pasis agrable kaj rapide. Je la oka kaj kvarono la prezidanto malfermis la kunvenon per la kristana saluto, kaj donis la parolon al la sekretario por legi la raporton pri la antaŭa kunveno. Tiun raporton oni aprobe akceptis. Post tio la sekretario legis la jarra-

porĉon, memorigante ĉion kion la klubo travivis: la societajn konversaci-vesperojn, agrablan ekskurson al Antverpeno, ktp. Poste sekvis la kasisto, kiu surprizis la ĉeestantojn per profita saldo, kiu estas preskaŭ miraklo, konsidere la antaŭe sufiĉe gravan deficiĉton. Tiam sekvis la budĝeto, kiun oni preskaŭ sendiskute akceptis. Nur la sumo por kluba flago kaŭzis iom da priparolado, kiu finiĝis per tuta konsento. Sekvis la jarraporto de la propagando. Ĉar la rilata komisiono ne laboris, la prezidanto raportis pri tio kion faris la estraro kaj individuaj membroj. Li poste donis la parolon al Sro F. v. d. Burgt por raporti pri la gazetservo, kiu neoficiale sed fervore laboris. La prezidanto proponis reoficialigon de tiu agado. La raporto pri la kurso montris pli multe da sukceso ol ĝi supozigis. Nun partoprenas ok kursanoj. Post mirinde mallonga raporto pri la biblioteko sekvis elekto de la estraranoj. Eksiĝis la sekretario Sro A. Jordans, kaj la bibliotekistino F-ino M. Backers. Laŭmerite oni ilin reelektis. Elekto de propagand-komisiono. Oni elektis F-inon M. Goedhart, Sron F. v. d. Burgt, kaj Sron L. Weijts. Sekvis pritrakto de la propono de la sekcio Oudenbosch por la jarkunveno de N. K. Post iom da diskutado oni decidis ĝin subteni. Same ankaŭ la kandidatecon de Sro P. Heilker por la vakanta prezidanta loko. Kiel delegiton al la ligestrar-kunveno oni elektis Sron L. Weijts, kaj kiel anstataŭanton (se necese duan delegiton) Sron advokaton H. Groot. Ja la ronddemando oni priparolis la temon: kiel agrabligi la kluban vivon, kaj speciale la konversaciajn vesperojn. Oni babilis pri piano, mandolino, violono, ktp., pri klubkanto, ekskursoj, invitoj al aliaj grupoj ktp. Temis ankaŭ pri kunlaborado kun neŭtralaj unuiĝoj, kiu problemo solviĝis kiel ordinare. Je la deka kaj kvarono la prezidanto fermis la kunvenon.

„Nia Katolika Idealo”.

Tilburg.

Dinsdag 10 December hield de Tilburgsche vereeniging wederom haar maandelijksche ledenvergadering. Medegedeeld werd, dat volgens een ingekomen schrijven van B. en W. dit college instemt met het verzoek van het Nijmeegsche Propaganda-Comité betreffende een Esperanto-cursus voor leerlingen der L. S. Deze mededeeling werd met vreugde begroet. Een pers-comité werd benoemd, en op 22 December zal eene propaganda-vergadering worden gehouden. Besloten werd, het Hongaarsche propaganda-comité op zijne rondreis door Europa op 28 Maart 1930 in Tilburg uit te noodigen. Tot slot gaf de Heer Hutten eene declamatie uit het mooie katholieke werk „Fabiola”.

Wij vestigen de aandacht op het adres van den tegenwoordigen secretaris van „Ame kaj Pace”, den Heer J. R. E. M. v. d. Berg, Ringbaan Oost 115.

HOE KUNNEN WIJ
PROPAGANDA MAKEN

voor onze

KATHOLIEKE ESPERANTO BEWEGING?

ANTWOORD:

Door het ruimschoots verspreiden van
de brochures:

Opstellen over het
Wereldtaalprobleem.

en

Esperanto en het kind.

Deze brochures zijn beide verkrijgbaar (de eerste
à 10 cts., de tweede à 5 cts.,) bij de admini-
stratie van „Nederlanda Katoliko”

J. A. LEIBBRAND, Rozenstraat 12, TILBURG.

Postrekening No. 121449.

ESPERANTO-LEERBOEKEN

ESPERANTO, leerboek voor hen, die zich willen bekwa-
men voor diploma B (Onderwijs-bevoegdheid) en voor
Ontwikkelden, door P. HEILKER f 2.—

Giro Nr. 39039

LA VILA MANO, Idoj de Cereso, Origineele Roman in
Esperanto door H. J. BULTHUIS, L. K. Aanbevolen door
de Esperantista Literatura Asocio. Met penteekeningen van
Tjeerd Bottema. Ingenaaid f 2.75 Fraai gebonden f 3.25

Aanbevolen
door
Pater Preller

In de prijs is inbegrepen een afzonderlijke Woorden-
lijst: Esperanto-Nederlandsch, Fransch, Duitsch, En-
gelsch, bevattende die woorden, welke niet voorkomen
in de kleine sleuteltjes

N. V. JOH. YKEMA'S Uitgevers-Maatschappij, 's-Gravenhage

INSTITUUT A. J. SPIERINGS

Verwerstraat 9, DEN BOSCH. Telefoon 99.

Met ingang van 15 December a.s. openen wij de
gelegenheid tot het volgen van een schriftelijken
cursus in:

ESPERANTO HANDELS-CORRESPONDENTIE

Vraagt kosteloos inlichtingen.

Opstellen
over het wereldtaal probleem.

PRIJS 10 CENT.

Verkrijgbaar bij de

AUTOMATISCHE DRUKKERIJ
B. VAN EERD & Zn. TILBURG